

FOLK OG LAND

Fru Åse Storsæter
Mjøndalen
Pi B

Hvem dro Norge inn i krigen?

Winston Churchill skriver i sin krigshistorie: «Dette møte den 5. februar (1940) behandlet bare spørsmålet «hjelp til Finnland», og man godkjente planer om å sende 3 eller 4 divisjoner inn i Norge for å overtale svenskene til å la oss sende forsyninger og forsterkninger til finnene og samtidig dessuten få kontroll over Gällivare malmfelter. Som man kunne vente var svenskene ikke villige til dette. Chamberlain førte ordet på våre vegne.

— To britiske divisjoner som skulle vært sendt til Frankrike i februar ble holdt tilbake i England og gjort klar til strid i Norge.»

Videre skriver han om den fransk-engelske krigskonferanse i London 28. mars: «Det ble endelig besluttet at vi, etter å ha sendt noter holdt i alminnelige vendinger til Norge og Sverige, skulle legge ut miner i norske territorialfarvann den 5. april. Den 3. april satte den britiske regjering det øverste krigsråds vedtak ut i livet, og Admiralitetet fikk pålegg om å minelegge leden ved norskysten den 8. april.

Etter som vår minelegging i norske farvann kunne fremkalle en tysk motaksjon, ble det også truffet beslutning om å sende en britisk brigade og en fransk troppestyrke til Narvik for å renske opp i havnen og rykke fram til grensen mot Sverige. Andre styrker skulle sendes til Stavanger, Bergen og Trondheim for å hindre at fienden kunne erobre disse baser.»

Den 7. april gikk hovedflåten og 1ste kryssereskadre ut fra England med kurs for Norge. Churchill hadde foreslått å sette disse foranstaltninger i verk allerede i september 1939, og han beklager at det skjedde først 7 måneder senere.

En må undre seg på at den norske regjering — etter det som er påstått — ikke visste noe om den fare som truet landet. En våken utenriksledelse skulle jo være vårt beste forsvaret, men regjeringen og Hambro ville ikke ha Stortinget samlet høsten 1939, og da det utover vinteren ble et stadig økende krav fra folket om sterkere forsvaret og innkallelse av større styrker, ble dette tvert avvist.

Om høsten var det ordnet med tonnasjeavtale med England, som dermed fikk rådvelde over en betydelig prosent av norske skip, enda den norske skipsfart på England før krigen var redusert til et minimum. Videre kom Englands stigende krav om kontroll av norsk handel og eksport. Den 28. desbr. kom noten om at England og Frankrike ønsket gjennomfart over Narvik for tropper og forsyninger til Finnland, og i den anledning var det nødvendig med støttepunkter på vestkysten, Stavanger, Bergen og Trondheim.

Straks på nyåret meldte Norges sendemann i Berlin, at tonen der var blitt meget skarpere mot Skandinavia, og han rådet innstendig til at Norge straks og av ytterste evne bygget ut forsvaret og satte landet i beredskap, sørget for størst mulige forsyninger og lagre av livsviktige varer, samt styrkelse av det finansielle beredskap. Den 5. februar meldte sendemannen i London, at Churchill un-

SUNDESAKENS SKYGGE

Forlangte de store uttellingene til det norske «Sicherheitspolizei», med dertil hørende irregulære metoder, et bilag i form av en «spion»-sak?

Asbjørn «Osvald» Sunde hadde et dobbelt hell under den tyske besettelse av Norge. Hans lite systematiske wild west-aksjoner — utført med livet som innsats — gjorde praktisk talt ingen skade for okkupasjonsmakten, nærmest tvertimot. De gikk vesentlig ut over norske interesser. — Det sympatiske ved Sunde er imidlertid at han — i motsetning til f. eks. MILORG og KRETSEN — legger sine gjerninger og ugjerninger åpent i dagen i boken «Menn i mørket».

Hadde gruppens sabotasje-handlinger vært følelige for tyskerne, ville hans virksomhet vært enda mer landsskadelig, idet tyskerne da hadde brukt folkerettens regler, f. eks. repressalieretten i sin fulle utstrekning mot nordmenn som ikke rømte

Av ALEX. LANGE

fra landet til en relativt komfortabel tilværelse.

Ved sine handlinger mente Sunde utvilsomt å ville gagne vårt folk. Hvem kjenner ikke til at man kan handle galt med godt forsett? Han førte ikke få av sine underordnede inn i døden og — drepte et mikroskopisk antall tyskere! Uten å vite det gagnet han tyskernes sak i Norge, forsåvidt som det må antas at han har holdt noen tyske vaktposter våkne og således styrket disiplinen under en — militært sett — meget idyllisk okkupasjon...

Hans annet hell under okkupasjonen var at han gjorde sine kriminelle handlinger og ordensforstyrrelser med omtrent det samme politiske ryggstø og «retts»-oppfatning som Norges nåværende retts-

apparat — tildels ennå — lener seg til, riktignok stadig mindre bekvemt. De berømte «KONSEKVENSER» er jo blitt synlige, selv om det er TABU å skrive om dem i vår bekjente «frie og demokratiske presse»... Riksadvokaten og prof. Andenæs har jo betegnet okkupasjonskriminaliteten som «krigs-handlinger», NB når denne er forøvet av «de rette». — Sundegruppens sivile draps-handlinger, bankrøverier m. v. er hittil forblitt upåttalt (når unntas av overlæge Johan Scharffenberg), ja, ikke en gang uhildet undersøkt av det offentlige. Og da saga-ånden og slektskjærligheten synes definitivt avgått ved døden — stikker de myrdes ettermålsmenn — stort sett — hodet i busken, slik at drapsmennene kan vandre

Forts. side 8

Galsters ønske - tiltale - oppfylles

etter å ha gjentatt sine beskyldninger om landsforræderi

Cand. mag. Jon Galster vil nu bli anklaget for bakvaskelse. På et møte i Vinding ved Holstebro har han gjentatt og utvidet sine beskyldninger mot avdøde og nulevende danske politikere for landsforræderi, og dermed har han oppfylt de betingelser for å bli anklaget som justisminister Hans Hækkerup for noen måneder siden stilte: En gjentagelse av bakvaskelsen etter at riksrettsanklagen var oppgitt.

Justisministeren ønsker ikke å uttale seg om saken, men det bekreftes at den vil bli gjenopptatt i justisministeriet, og at det nu overhodet ikke kan unngås at Galster anklages for bakvaskelse. Han er i forveien tiltalt for krenkelse av kirkefreden ved riksdagsgudstjenesten i

Christiansborg slottskirke, men de to saker vil neppe bli slått sammen.

Møtet i Vinding etterlot ingen tvil om at Galster selv er interessert i bakvaskelsessaken.

På møtet sa han bl. a.:

«Jeg anser fhv. forsvarsminister Alsing-Andersen for skyldig i høyforræderi og jeg sier dette selv om jeg er klar over at jeg kan bli dratt til ansvar, etter at folketingset nu har vedtatt ikke å reise riksrettssak mot Alsing-Andersen.»

Folketingsmann Chr. Østergaard tilbakeviste noen Galster-påstander om en tysk flyvemaskine, som før 9. april skulle være nødlandet på Lolland med Rostock-avtalen om besettelse av Danmark. Østergaard hadde i motsetning til Galster sett politirapportene fra den gang og forsikret at de ingen mystikk rommet.

Galster svarte at Østergaard utvilsomt var en ærlig mann. — «Men han har jo også kun vært i folketingset i halvannet år, og etter hva jeg har hørt skal man ha vært folketingsmann i tre år for å bli riktig korrupt.»

Flere svenske blader har tatt Galster-saken opp, og «Arbetsliberalen» har i sitt februarnummer, som nettopp er utkommet, ofret 7-8 sider på Galsters beskyldninger under overskriften «Jeg anklager — disse politikere var høyforrædere: Th. Stauning, P. Munch, A. Andersen, V. Buhl.»

«Arbetsliberalen» nevner at de blader og tidsskrifter i Danmark som såvidt redaksjonen vet, støtter Galster eller er kritisk innstillet overfor partipolitikernes beretninger, er: «Øjeblikket», «Slesvigeren», «Odder Dagblad», «Atterdag» samt — «Berlingske Tidende» og «Dagens Nyheder»!

I Norge har ingen aviser utenom Folk og Land behandlet saken.

FOLK og LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig utgiver og redaktør Finn Brun Knudsen

Streiken ved kringkastingen og lytterne

Antallet av radiolisenser i Norge nærmer seg sterkt millionen. Med andre ord har praktisk talt alle husstander en radio som de liker å høre på. Folket er vant til å høre nyheter, musikk, underholdning og foredrag og er blitt mere og mere avhengig av sine apparater og av Norsk Rikskringkasting.

Så begir det seg at 72 funksjonærer ved NRK går til streik fordi de mener seg underbetalt. Vi unner dem så gjerne mere betaling og mener at noen av de 72 sogar fortjener det. På den annen side kan det være et stort spørsmål om ikke lønnen er god nok som den nå er, rundt om kr. 20 000 pr. år, i forhold til hva andre tusener av statsfunksjonærer har, og det i stillinger som vel kan være mere krevende enn mange av stillingene i NRK.

Som sagt, vi unner dem gjerne større inntekter, men vi kan ikke fatte at mere enn 2 millioner lyttere skal savne de daglige sendinger som de er vant til, fordi 72 — toogsytti — mann ønsker en relativt god lønn forhøyet, og nedlegger arbeidet den dag regjeringen oversender hele saken til Stortinget, som kanskje kunne ha gjort noe, hvis streiken ble utsatt, men som bindes i og med at streiken er et faktum. Imidlertid har de 72 nu tatt arbeidet opp igjen, og forhandlingene kan gå videre og fremmes i en rene atmosfære.

Avisenes stilling til streiken er bemerkelsesverdig. Det hersker en vennlig, forståelsesfull tone. Intet kritisk ord kommer på prent, og innsenderne — folkets røst — kommer ikke til orde. Men så er det jo også journalistenes kolleger som streiker — og da må jo også journalistene støtte dem. Annet ville være ukollegialt.

For journalistene selv gjelder det andre regler. De har ikke adgang til å streike. Det samme gjelder for øvrig det

tekniske personell i avisene. Og det bemerkelsesverdige er at det er journalistene som gjennom sin egen fagforening, «Norsk Presseforbund», har fått knesatt dette streikeforbud under påberopelsen av at det «frie ord» ikke må hindres.

— Men nå sitter de journalistene — allikevel og knebler «det frie ord» for å støtte en annen streikende gruppe. Det frie ord knebles, fordi faktisk ingen av lytterne kommer til orde på tross av at de er misfornøyde med tingenes til stand — og har grunn — god grunn til det.

På Marienlyst i Oslo kamper to mann alene i de avfolkede kringkastingslokaler. Avisene skrev pent om dem, og det kom blomster fra folk som røres over atter å høre Diesens stemme daglig, røres i vemod med tanke på den gang hele programavdelingen praktisk talt bare var tre mann, nemlig Diesen, som nå er programsjef, den vidt om elskede Hald, som nå er arkivert et eller annet sted i NRK, fordi han halloet i radioen under krigen, og Lyche som den gang stelte med nyhetene.

Den gangen laget de programmer som folk likte å høre på.

I dag fremstår Diesen som taper kjemper, fordi han sender en masse grammofoonplater på en selvskiftende platenspiller og lar være å sende nyheter, tipperesultater og skøyteandskamper, bare fordi han er drivende redd for å bli oppfattet som ukollegial overfor de 72.

De mer enn to millioner lyttere teller selvsagt ikke. De fortjener ikke å få vite det de lengter etter å få vite.

Og så er det skuespillerne da — de støttet de streikende ved å nekte å opptre. Foredragsholdere også. Man må jo ikke risikere å bli stemplet som ukollegiale. Kanskje får de ikke de gode jobbene når de 72 tiltrer igjen. Og da så.

Øvelse «Midtskogen»

Regimentsøvelsene på Østlandet er nettopp ferdig. — Under stikkordet «Øvelse Midtskogen» ble flere tusen mann innkalt til en kald og krevende oppgave, som foregikk på historisk grunn. — Hovedsamlingen og stridsøvelsene fant sted på det sted hvor kongens liv sto på spill i april dagene 1940.

Vi gjenga i forrige nr. av «Folk og Land» en beretning om kampen ved Midtskogen i 1940, da en gruppe norske soldater under ledelse av Oliver Møystad slo tilbake en tropp tyske soldater, hvis oppgave var å ta kongen til fange. Tyskerne ble slått tilbake på tross av at overordnede norske militære myndigheter ikke ville gi ordre om at det skulle kjempes. Det ble slått tilbake fordi det var en modig mann som ledet de

Dagbladets Ragnar Vold er en av dem som nektet å oppfylle sin avtale med NRK om en utenrikskronikk. Han hevder at avtalen han gjorde flere uker før streiken ikke er bindende for ham, fordi situasjonen er en annen når det er streik ved NRK. Men der tar han feil. Han skulle heller ha sagt at han brøt sin avtale for å støtte sine kolleger, m. a. o. at han selv streiket, for det var det han gjorde. For NRK er den samme institusjon med eller uten de 72 — og lytterne er de samme og det er slutteligen lytterne som blir de skadelidende.

Det står samfunnsmessige interesser på spill når kringkastingen stopper i like høy grad som når pressen stopper. Pressen kan i dag ikke stoppes av streik. Slik må det også være for NRK — kanskje i enda høyere grad.

Og skam har alle, både de streikende fordi de streiket, de som holdt grammofoon i gang på Marienlyst, fordi de ikke tenkte på lytternes krav, men strevet for å tekkes de streikende uten hensyn til lytternes mest elementære behov for spesielle nyheter, og myndighetene fordi de ikke grep inn og varetok lytternes interesser — og så sist, men ikke minst den norske pressen, som ikke gjør hva de kan for å vareta sin leseres interesser, nemlig å skrive det leserne tenker og sier.

norske soldater og som på eget ansvar ga ordre om å skyte.

Refleksjoner over episoden i 1940 ble det sikkert ikke mange av under øvelsene. — Refleksjonene var sikkert mere livsnære når snoen biter i ørene og bena var kalde og frosne.

Men det skader ikke å tenke på de rhodige menn som for 15 år siden slo et angrep, som kunne vært skjebnesvangert, tilbake. Og snart er vel tiden inne til at de menn som burde hedres, blir hedret som seg hør og bør?

I det store og hele passer professoratens stallforing best for drøvtyggere. De derimot som henter sitt bytte fra naturens hender, befinner seg bedre i frihet.

Schopenhauer.

Sperreposter

Berlins Filharmoniske reiste 23. febr. til USA for å holde en serie konserter — i alt 19 — først i De forente stater og siden i Canada.

Konsertplanen later til å ha falt enkelte «gode» amerikanere tungt for brystet. Ensemblet rommer bl. a. et par tidligere medlemmer av det tyske NSDAP — spesielt er det lederen, Herbert von Karajan, som det protesteres mot. Og hvem er det så som i sakens anledning har funnet seg befoyet til å luften seg? Jo, — først og fremst rabbinrådet for de ortodokse rabbinere i New Jersey. På sin midtvinterkonferanse har rådet formet en protestresolusjon mot at den nevnte representant for «det hensynsløse og avskyelige nazi-systemet» slipper inn på amerikansk jord.

Den annen gruppe protestanter utgjøres av New Yorks fagforening for musikere.

Gojim-hatet og brødniddet går hånd i hånd! Er det rart at det trekker ut med å gi norske tidligere NS-medlemmer selv visittpermits til det forfjettede land?

Hvor er det blitt av den fri, ekte og uforfattede amerikaner?

Åpent brev til herr kirkestatsråd Bergersen

Jeg tillater meg å henlede den ærede kirkestatsråds oppmerksomhet på det brev som etter *prost A. E. Hedems* uttalelse i vedlagte nr. 35 av bladet *Folk og Land* skal være sendt kirkedepartementet 29. desember 1952, og hvor følgende er uttalt om *biskop Smemo*:

«at han må antas å ha gjort seg fortjent til å bli karakterisert som en lumpen, samvittighetsløs, infam bakvasker».

og at en gjenpart av skrivelsen samtidig er blitt herr Smemo tilstillet.

Skulle karakteristikken være sann, så må man her stå overfor en norsk utgave av *Heller-saken i Sverige*. Og da saken er kommet til offentlighetens kunnskap, må det være av offentlig interesse at saken blir undersøkt.

Det kan den jo ikke hittil ha vært, siden intet herom er kommet til offentlighetens kunnskap. *Biskop Smemo* er tilstillet begge avisartiklene i rek. sendelse med følgeskrivelse.

For en lægmann synes det underlig at *biskop Smemo* og forøvrig de andre geistlige som er omtalt i vedlagte artikler, kan ansees verdige til fremdeles å gjøre geistlig tjeneste i vår kirke.

Hva akter departementet å foreta seg i sakens anledning?

Nordre Toten, i februar 1955.

Ærbødigst

KARL SEELAND

Bilag: *Folk og Land* nr. 26 for 7. august 1954.
Folk og Land nr. 35 for 6. november 1954. — Rek.

Skancke-skriftet

N. N. skriver i nr. 8/55 i sitt tilsvaer til herr Odd Eldem at «det ville være en fordel om Lange i sitt skrift hadde inn-tatt lagmannsrettsdommen i dens helhet, altså med pre-misser.»

Til min glede har gjennom-gåelsen av dommen vunnet anerkjennelse på kyndig og uhildet hold i inn- og utland. Det er brukt flere år på den-ne sammenskrivning, i sam-arbeid med kapasiteter — og-så i motstandernes leir, eller med benyttelse av deres ar-beider.

Av to grunner har jeg ikke funnet det nødvendig å gjen-gi Eidsivatingss dødsdom i sin helhet:

1. Dommen utgjør 67 sider i Høyesterettsutdraget.

2. Av en så veldig dom fant jeg det tilstrekkelig til belysning av den ordrett å gjengi noen av de vesentlige punkter hvori dommen — etter mitt skjønn — har grepet feil.

Dette vil da i første rekke si dommens tilsidesettelse — uten drøftelse — av historiske fakta som tiltalte gjorde gjeldende til sitt forsvar og dommernes lesning blant annet av Haagerkonvensjonen, av strafferettsprosessloven og av straffelovens paragraf 80 — til dels mot sin ordlyd.

At redaktør Odd Eldem ut fra et iallfall tidligere hær-

kort hjemmefrontmiljø skrev så vidt positivt og forståelsesfullt som han gjorde, forekom meg så vesentlig at jeg ikke fant det hverken nødvendig eller taktfullt å imøte-gå ham.

Oslo, 28. 2. 1955.

Alexander Lange.

*

Det er ennå noen eksemplarer igjen av Skancke-skriftet. Interesserte får det ved henvendelse til ekspedisjonen og prisen er 1 krone.

Red.

Meningsfelle!

Tillat oss å stille deg et alvorlig spørsmål. Har du etterkommet de appeller som vi har rettet i de siste nummer av avisen om å slutte opp om Forbundet og avisen? Har du det, vel — så er samvittigheten i orden og vi kan bare sende deg vår beste takk for støtten. Har du ennå ikke «kommet deg til», vær da av den godhet å gjøre noe — nå straks! Vi må løfte i flokk skal det monne, og i denne flokken kan vi ikke savne heller deg. Bruk de giroblan-

Ole Hallesby og likvidasjonene

I 1945 oppsøkte en dame en prest og spurte: Er det så at likvidasjonene av NS-medlemmer under krigen ble foretatt med kirkens godkjennelse?

Jo, svarer presten, det er riktig.

Hvordan kunne det foregå? spør hun.

Jeg gikk inn i bønn til Gud og fikk tillatelse, svarer presten.

Men da har De blod på De-res hender.

Det var med Guds vilje, repliserte presten.

S. B.

Lord Russell's bok

I min artikkel om denne bok i siste nummer har det sneket seg inn en trykfeil, som er helt meningsforvirende. I artikkelens 3dje siste avsnitt står: «Dette har jeg ikke skrevet for å avlede eller forsvare angrepet på det som heter bestialitet». I mitt manuskript sto ikke ordet «forsvare». Det sto «for-svake»! Og — det blir jo dog noe annet!

*

Mens jeg ellers nok engang er inne på dette emne, vil jeg gjerne nytte anledningen til å referere et par engelske anmeldelser av den samme bok.

I den ledende engelske søndagsavis «The Observer» heter det:

«Vår tids mest alvorlige problem blir behandlet med en smakløshet og sensasjonslyst, som i alminnelighet forbindes med verste slag journalistikk. Denne boken kan ikke komme med noe nytt som

nuft og som kan bringes til forståelse, slik at blanketten likevel kan komme til nytte. Godhetsfullt bistå oss med at så skjer!

Skap aktivitet om vår hjelp til selvhjelp! Utsett ikke med å gjøre det som du selv sikkert innser er til nytte for oss alle! Gjør det straks!

Vennlig hilsen.

Rolf Ruyter
kasserer.

kan overbevise skeptikere, og den gir de skyldige en ufortjent sjanse til å lage mot-propaganda.»

I anmeldelsen i «The Daily Telegraph» heter det:

«Denne bok er hverken objektiv eller kritisk. Den er skrevet i den sensasjonelle journalistikkens nonchalante stil. Det er uheldig at en studie av en fremragende jurist skal mangle både analytisk innsikt og sonndring.»

Helge Grønstad.

~~~~~

Det skal ikke meget til for å gjøre en klok mann lykkelig, men ingen ting kan gjøre en tåpe tilfreds. Det er årsaken til at nesten alle mennesker er ulykkelige.

Roche foucauld.

MØTE

Sør-Trøndelag distrikt

av Forbundet for Sosial Oppreisning holder møte for meningsfeller på Hotell Phoenix i Trondheim tirsdag 15. mars kl. 17 (5). Vi ber alle som kan om å møte. Sentralledelsen vil være representert.

Distriktsformannen.

FEI:

Moskva spekulerer i Vestens naivitet

hvilket de øyensynlig også har gjort. Vi behøver bare å peke på hendelsene i Korea, Indo-China og Malaja.

Men de vestallierte statsmenn i Geneve i sitt krampaktige forsøk på å redde den freden, som ikke engang eksisterer, har tydeligvis oversett de klare advarsler som selv sovjetlederne har gitt verden. De ser også ut til å være helt uvitende om Kremis lumske bestrebelser for å så uenighet mellom Vestens frie folk. For å vill-lede vestens folk og statsmenn at de ønsker fred oppmuntrer de sovjetiske ledere stadig til forhandlinger, konferanser eller kompromisser, som de vestlige statsmenn enten ikke kan akseptere eller som blir resultatløse «på grunn av de kapitalistiske krigshisserne».

Men ve dem som lar seg lokke av kommunistenes fagre løfter. La oss huske på den tsjekkoslovakiske statspresident Benes tragiske skjebne. Han ble ved hjelp av alle slags sovjetiske «vennskapsforsikringer» narret til å kaste seg om halsen «på sin store slaviske bror». Etter å ha narret og dupert solide demokratiske statsmenn som Masaryk og Benes i tre samfulle år, så gjennomførte sovjetrusserne et ublodig kommunistkupp i februar 1948 og tilrev seg makten fullstendig. Benes, Masaryk og den selvstendige tsjekkoslovakiske stat ble likvidert.

Det hykleriske smil hos den bolsjeviske sfink er dødelig for dem som forsøker på eller forråder ham. Kreml vil aldri avholde seg fra «kald

eller «varm» krig av moralske eller folkerettslige grunner. Kremis maktmisbruk, brutalitet og krenkelser av menneskenes rettigheter har bare den grense at det kan bli for stor risiko for å svekke regimet og systemet.

Bevis for dette er hvorledes den «gamle, gode» jugoslaviske kommunisten Tito handlet, da han en dag motsatte seg Moskvas formynderskap og arresterte de av sine egne kommunister som mistenktes for å ha Kreml-sympatier. — Tito ignorerte truselen om en russisk innmarsj og skjønt jugoslaverne på den tid ikke hadde noen forbundsfeller, så trakk Moskva seg på grunn av hans beslutsomhet. Dermed skal det ikke være sagt at man har noen grunn til å ha noen særlig tiltro til kom-

munisten Tito. For som man vet: «Eplet faller ikke langt fra stammen. Disse historiske eksempler kan imidlertid gjelde som bevis for at:

1) Enhver tro på Kremis hykleriske forsikringer vil bli gjort sørgelig til skamme.

2) Bare en kompromissløs og fast holdning kan få Sovjets ledere til å miste lysten på å bruke våpenmakt.

Fred og sikkerhet for en bolsjevisk aggresjon kan ikke kjøpes ved å gjøre innrømmelser.

Løgn forvandles ikke til sannhet ved at man får dem servert i konferansesaler.

Russernes hykleri kan bare møtes av klart tenkende statsmenn med sans for rettferdighet og frihet, og som er villig til å ofre for disse livets goder, men ikke ved å vike for sovjetkommunistenes krav, men å møte dem om så må til i kampen for det frie menneskes rett til å leve.

Den som tenker noenlunde nøkternt og fornuftig tror ikke lenger på «freds»-bedyrelsene fra Moskva eller at Kreml mener at «de kommunistiske og kapitalistiske systemer kan eksistere i fred med hverandre». Dette ble imidlertid påstått av selveste Malenkov, før han ble avsatt, men kun i den hensikt å gjøre Vesten ennå mer usikker. For det var jo den samme Malenkov, som hadde uttalt i 1947 at «Sovjet-Samveldets utenrikspolitikk har som mål å undergrave og knuse de kapitalistiske land». Som midler for å nå dette mål oppfordret den tidligere sovjetiske statsministeren å «begynne undergravningsvirksomheten i kolonilandene og andre underutviklede områder for senere å ramme kjernestaten for den vestlige kapitalisme». — For syv år siden foreslo Malenkov at kommunistene skulle følge denne plan,

Sidebemerkinger

Vi bedømmer alt ut fra våre egne forhold. Som Spinoza meget riktig bemerket: — Hvis triangelne skapte seg en gud, så ville de gjøre ham trekantet.

Montesquieu.

DE TO KJENTE skotter MacPherson og Dundonald, var på besøk i London — og selvfølgelig gikk de på jakt etter billige forlystelser.

Endelig mente MacPherson å ha funnet det helt riktige.

Så sa han og pekte på et skilt utenfor en kino på Leicester Square: Permanent forestilling fra kl. 2 til midnatt. Det er noe for oss.

— Nei, sa Dundonald og så på sitt ur. Det er det bestemt ikke. Klokken er allerede et kart i 3.

Troen på seier er betingelsen for evne til seier.

Herman Harris Aall.

PA STATENS KUNST-utstilling hørte jeg en stubb god kunstkritikk:

— Det er et godt bilde, sa en dame, man behøver ikke å gå så langt tilbake for å se hva det forestiller. Det passer til min datters nye et-værelsesleilighet.

Egensindighet er det billigste surrogat for karakter.

Herbel.

EN AV AMERIKAS soldater, som var stasjonert i Tyskland, mottok dette lakoniske telegram fra sin kjæreste hinsides havet: Kunne ikke vente lenger på deg. Ektet din far. Kyss mor.

Den alene har rett til å kritisere som har hjertelag til å hjelpe.

Abraham Lincoln.

Hvis vi kunne se oss selv som andre ser oss, ville vi aldri veksle et ord med dem mere.

Hva er en gentleman? Det er en mann som *bestandig* er like så hyggelig som han er av og til.

På et oppslag utenfor en variete i Los Angeles kunne man lese følgende: «Tredimensjonale kvinnelige artister. Kikkert overflødig».

Jeg var på besøk hos min tante, som viser seg å ha et godt håndlag når det gjelder unge mennesker. Da jeg og min kavaler en kveld ble stående utenfor inngangsdøren lenger enn hun fant passende, stod hun opp av sin varme seng og hvisket vennlig til oss: «Hvis dere to viste hvor behagelig det er i sengen, ville dere ikke stå der ute i kulden og fryse.»

Kvinner ligner værhaner. Når de rustet, blir de sittende fast.

Voltaire.

Den Gud gir et embete gir han muligens ikke forstand, men i hvert fall en kone.

Jean Paul.

C. Meier-Jensen, Danmark:

FEJGHEDEN, den behagelige Genvej!

Vi der følger Retfærdighedens Nederlag i Norge gennem Læsningen af «Folk og Land» og sammenligner Forholdene der borte, med dem vi selv er så hjemme i her i Danmark, maa notere os, at der ikke som Realiteter er sket store Ting i de seneste 10 Aar, hverken her eller der

Der er saa mange drøje Sandheder gennem «Revision» og ligesaa gennem «Folk og Land» om disse enestaaende Forbrydelser der blev gjort mod mange hundrede Tusinde i de to Lande efter Majdagernes Kommunistrus i 1945. Der blev gjort Indrømmelser her i Landet i Form af Generhvervelsen af Retten til Næring, men der er taget afgørende Forbehold. Der er givet andre Indrømmelser, Valgretten og Retten til at Forlade Landet, og endelig det, at kunde kværlere sammen med alle over alt — uden at der sker noget. Og det kan skyldes den Kamp der er ført, at disse Resultater er naaet. Men hvad der end gives os, saa bliver det gjort i en Aand der aldrig forfejler sin Virkning, vi sidder tilbage som Forbrydterne i en Resocialiseringsproces, vi tilvænnes ved Samfundets Mildhed overfor os til at blive antagelige, omend tvivlsomme, Borgere i vort Land.

Jeg har overværet et Møde med Galstur som taler og — det indrømmer jeg, — det er utroligt, at det denne Mand siger kan siges uden at noget hænder. Nu siger ikke denne Mand noget der sjokerer os der har kæmpet denne Kamp saa mange Aar, stort set er Indholdet af hans Foredrag kun en Sammenfatning af allerede mange Gange sagte Ting, — men, det er Mennesker der ikke har hørt disse Ting før der fylder Tilhørernes Rækker, og intet hænder.

Vel, denne Galster kan maaske gøres til en Galning, snesetusinder blev gjort til Forbrydere for at kende og have handlet efter de samme Kendsgerninger som han i Dag nævner. Og han gaar end ikke saa langt i sine Krav til de Ansvarlige, at han forlanger Virkningerne af Deres Fejghed rettet, han har endnu kun lagt Foragt for Dagen overfor alle dem der ble ramt af denne usle Fejghed, men faar han andet end Psykopatens Stempel ud af sin Søgen efter Sandheden, saa faar den uundgaeligt ogsaa Virkninger for os der maatte betale for denne for et nordisk Menneske væsensfremmede Handlemåde.

Politikerne er ikke estimerede her i Landet, og de ved det. Ja, — de ved det i en saadan Grad, at de handler med dette som en Forudsætning. Alle gældende Regler falder naar det drejer sig om Veje til deres Maal, uhæmmet og uden Skelen til Prisen, Magten skal bevares. Enestaaende Beviser for Knægtningen af

enhver Opposition var bl. a. Love, Vedtagelsen af den ny Valglov der gjorde 58 000 Stemmer ugyldige ved sidste Valg. Den saakaldte Femtekolonne Lov forhindrer naar den europæiske Domstol snart bliver en Realitet, at vi kan indanke det der er overgaaet os til dens Afgørelse, Dens fornemmeste Opgave er Varetagelsen af de demokratiske Frihedsbegreber, men Danmark har garderet sig. Har mine Læsere nogen sinde hørt Ordet Diktatur? Jeg har hørt det utallige Gange, men jeg må sige, at i Dag forvirrer det mig.

Der er kun faa Ting tilbage at tro paa hos de sejrende Demokrater, og endnu færre Mennesker man kan have Tillid til. — Økonomisk brillierer de ved deres Uduelighed, deres Bygning er en Kolos paa Lerfodder, Forvaltningens Posekiggere rider Folket som den onde Satan Sindbad Søfareren i Æventyret fra 1001 Nat. Deres politiske Maal er den totale menneskelige Rodløshed, Sønderknusning af Hjemstavn, Tro og Familietraditionen. Virkemidlerne til Virkeliggørelsen af disse Maal er Foregørelsen af, at alle vil faa det bedre hvis de bare gør mindre og kræver mere. Faar nogen Skrubler af denne Levevis, saa staar der en Række af Psykoanalytikere til Disposition, disse Produkter af Freud der forlængst har afløst Kirkens sterile Præsteskab. Altsammen er det Resultatet af Fejgheden, den behagelige Genvej hvis man ikke tør leve Livet saadan som man før eller senere opdager at det er. Vi kommer ikke i Længden over hvor Gærdet er lavest, — det kan gaa en Tid, men en skønne Dag rammes vi af Erkendelsens Lys og Illusioner og Forestillinger brister som de Bobler de er.

Ogsaa vi har i vore Rækker mange der vælger den behageligste Vej, Fejghedens. Men hvor meget de end gemmer sig og hvad de end begraver sig i, de må alle uden Undtagelse erkende for sig selv, at det Stempel de fik for 10 Aar siden, det gnaver baade dybt og drøjt. Taler de med de andre om os, og ikke siger dem hvad de ved og hvem de er, bærer de Skammen i Hus. Taler de med de andre om os, gør Fejgheden dem til Forrædere, og da er de hvad de andre siger. Der er kun een Vej, at fortsætte Kampen, at løfte i Flok. — Hullet i Fortielsen Jerntæppe bliver større og større og Sandhedens Lys vil en skønne Dag bryde igennem med voldsom Styrke. Og kan denne Sandhed ikke gavne os, saa har vore Børn Krav paa den, ellers bliver Arven en frygtelig Skam.

C. MEIER JENSEN.

Enhver urettferdighed er et dødbringende frø.

Herman Harris Aall.

Tyskland

Ble de latt i stil regjeringen da n

Høsten 1944 befant det seg anslagsvis mellom 8 og 9 tusen norske sivilfanger i Tyskland. I tillegg hertil kom ca. 1200 militære krigsfanger.

Ettersom sovjet-armeene mere og mere avtegnet seg som som en truende realitet og en invasjon på tysk jord var å regne med, øket engstelsen for disse fangers skjebne. På det tidspunkt sørget de vest-allierte gjennom sine hensynsløse luftangrep for at de tyskesentra til stadighet sto i ild og røyk, og skulle atpåtill Røde-armeen få åpen vei til tøylesløs herjing av hva som var igjen, så måtte en nesten med sikkerhet kunne si seg selv at det ville være et under om noen av våre derværende fangne landsmenn ville kunne berge seg hjem i live. Skulle hjelp kunne ytes, måtte det skje omgående. Minuttene var kostbare.

Det var innlysende at vanskelighetene var store. De syntes overveldende. Likevel gikk noen behjertede humanister — private svensker og nordmenn — i Stockholm inn for oppgaven. De fikk i hemmelighet knyttet kontakt i Berlin med derværende nordmenn, bl. a. h.r.advokat J. B. Hjort, og så begynte man forsiktig å føle seg fram for å finne de rette kanaler. Etter at grev Folke Bernadotte hadde stilt seg i spissen hjemme i Sverige, oppnådde man støtte på de mest høyttstående hold. Kong Gustaf V gikk inn for saken og drøftet situasjonen med den svenske utenriksminister, og gjennom det svenske utenriksdepartement ble det derpå åpnet vei for en direkte, men skjult kontakt mellom kretsene i Stockholm og Berlin.

Den forhåndsmening man hadde gjort seg opp om vanskelighetene, viste seg snart ikke å være overdreven. Tvert imot! Gang på gang så det ut til at alt håp skulle slukne. Ovenikjøpet ble det lagt hindringer i veien fra et hold fra hvilket man minst skulle ha ventet det.

I en artikkel om emnet skrev Ulf Brandell 7/2 1955 i det svenske Dagens Nyheter bl. a. følgende:

«— — — Av et par föredrag som Ditleff nyligen hållit i den norske radion har framgått att den norska exilregjeringen i London på intet sätt stödde expeditionsplanerna, utan tvärtom direkt motverkade dem; orsaken var väl att man i London inte ville veta av några kontakter med tyske regeringskretsar, medan kriget ännu pågick. Det kan antas att norska regeringens negativa inställning — som inte hindrade norrmän och svenskar i Stockholm från att gemensamt fullfölja sina planer — i hög grad bestämdes av påtryckningar från Norges mäktiga allierade — —.»

Det som her blir meddelt er jo egnet til både å overraske og å forferde. Var det mulig at Londonregjeringen kunne stille seg ikke bare passiv, men direkte hindrende overfor et opptak som det det her var gjort fra Stockholm? At man i London til tross for den dødelige fare som man måtte forstå at henved 10 000 landsmenn befant seg i, ikke fant seg oppfordret til å sette alle kluter til og å gjøre hva overhodet gjøres kunne, for å yte både moralsk og praktisk støtte?

Ulf Brandell viser i sin artikkel til sendemann N. Chr. Ditleffs radioforedrag. De sendtes av Norsk Rikskringkasting den 12. og 21. januar 1955, og de bekrefter — dessverre — i høy grad riktigheten av Brandells anførsler. Det var svenske myndigheter og svenske fremstående personer — til en viss grad hjulpet av private nordmenn — som klarte å kjempe saken frem til et heldig resultat. **Det var ikke London-regjeringen.** Selv da det fra Genf ble lansert et siste forsøk ved en felles mosjon fra nøytrale stater, støttet av paven, fikk man ikke noen hjelp der det burde ha vært mest nærliggende å søke den. Eller som sendemann Ditleff formet det i sitt foredrag: «Av politiske grunner fant man det i London lite hensiktssvarende å delta i en slik aksjon!»

sfangene

kken av London- øden var størst?

Vel nok hadde man også i London vært inne på hva som kunne gjøres for Tysklands-fangene, men — vel å merke først etter Tysklands sammenbrudd. Den allierte overkommando hadde slått ufravikelig fast at før Tyskland var militært besatt og behersket ved invasjon, måtte intet foretas. Da først når alt var over — kanskje i mer enn én forstand — skulle det «iles til hjelp». I septbr. 1944 ba London-regjeringen om at det måtte bli meddelt fangene at i henhold til den allierte militære ledelse ville — når først tidspunktet var inne — de militære fanger ha førsteretten til å bli hjemsendt. De sivile fanger måtte — «i meget land tid», som det ble sagt — finne seg i å forbli i sine fengsler og leirer. Til overflod ble det gitt følgende diktamen: «Ingen innblanding forutsattes tillatt fra nasjonale eller nøytrale organisasjoner»!

En slik deprimerende — for ikke å si drepende — beskjed fant ikke de aktive hjelpesmenn å kunne transformere videre til de arme fanger. I all stillhet og på tross av alt fortsatte de sin virksomhet — og med hell. I mars—april 1945 tok de hvite bussene til å rulle nordover på de tyske landeveier med tusener og atter tusener reddede dansker og nordmenn ombord. Selv et løfte om å spare disse redningsbilene kunne de allierte ikke gi. De ble tross oppgitte ruter både bombet og beskyttet av «de seirende armeers» fly, og eksempelvis skjedde det ved Friedrichsruhe og ved Wismar-Schwerin episoder som kostet både fanger og hjelpesmenn livet.

På tvers av alt ble redningsaksjonen gjennomført og tusener som ellers ville ha vært forlatt, ført tilbake til livet, til land og hjem.

At så skjedde, må spesielt London-regjeringen takke en gunstig skjebne for. Utpå våren skal vi her i Norge til å minnes bl. a. nettopp denne regjeringens store innsats for 10 år siden. Hvordan ville montro hyldesten blitt om man til samme tid skulle ha vært nødt til også å minnes 10 000 landsmenn som våren 1945 var blitt sviktet av sin regjering og valset ned under den dobbelt-sidige invasjon av Tyskland? Det skulle ha blandet seg adskillig malurt i begeret.

Nei, — London-regjeringen hadde et helt ubegripelig held derved at kraftige og ansvarsfulle folk tok hånd om rattet i et øyeblikk da den selv intet ville — eller «kunne»! Det bør de jubilerende i høy grad dra seg til minne.

Apropos «kunne» — så må man tenke på hva de London-instituerte domstoler uttalte i en rekke tilfelle under etterkrigsoppgjøret og som er gjengitt i mange domspremisser: Når landsmenns liv sto på spill, så var det en forbrytelse — det var landssvik — ikke å risikere sitt eget liv for å hjelpe. La gå at den allierte overkommando kynisk og kaldt trakk opp «retningslinjer». Myndighetene i London visste — eller «måtte vite» for å bruke en velkjent tirade — at det sto om 10 000 landsmenns liv. Likeså måtte de vite at det sto i deres makt å støtte opp — i et hvert fall moralsk, men sikkert også praktisk — under den hjelpeaksjon som var satt i gang. Hva gjorde de? Da nøden var størst og støtten mest påkrevd, ba de kunngjort parolen om at «ingen innblanding forutsattes tillatt fra nasjonale eller nøytrale organisasjoner»!

«Den fri regjering» i det frie London var da vel aldri i verden under tvang? Quisling ble av lagmann Solem foreholdt at det hadde vært hans norske plikt å velge døden for seg selv — og dermed for mange andre — som en demonstrasjon i Eilifsen-saken, og det selv om det ikke hadde ført til noen redning for Eilifsen. Hvordan er London-regjeringens stilling når man bedømmer dens holdning til Tysklandsfangene under den samme synsvinkel?

Helge Grønstad.

Mannen ble likvidert - erstatningskravet foreldet

Likvideringen betegnes som lovlig krigshandling

Enken etter en snekkermeister i Århus, som ble likvidert av motstandsbevegelsen, hadde ved Østre Landsret sammen med sin datter og på sine sønners vegne reist krav om i alt 120 000 kr. for tap av forsørger. Kravet var reist mot motstandsbevegelsen, Finansministeriet og justisministeriet, men Landsretten fant at det var foreldet og avsa frifinnelsesdom.

Snekkermeisteren, som siden 1940 hadde vært medlem av DNSAP og siden 1940 kontorist og tolk ved det tyske feltgendarmmeri i Århus, ble likvidert den 20. mars 1945. Han etterlot seg foruten hustruen to sønner og en datter, og ved Landsretten hadde hans enke nu krevet 108 000 kr. i erstatning til seg selv og sønnene, der er 20 år, mens datteren, som i mellomtiden er blitt myndig, for sitt vedkommende krevet 12 000 kr. I erstatningsbeløpet inngikk krav fra enken om erstatning for ødelagt helse under internering etter kapitulasjonen samt 6000 kr. for tap, forårsaket ved inn-

brudd i deres villa i Riis Skov mens interneringen sto på.

Motstandsbevegelsen ved fhv. minister, folketingsmann Frode Jakobsen samt de to ministerier henviste imidlertid til at kravene — med unntagelse av de 6000 kr. — var foreldet i henhold til den alminnelige 5-årige foreldelsesfrist. Fruen fant imidlertid at kravene ikke var foreldet, idet de alle støttet seg på drapet, som etter hennes oppfatning måtte betraktes som en forbrytelse. Av de saksøkte ble hertil gjort gjeldende at likvideringen var en lovlig krigshandling.

I Landsrettens dom heter det, at det kan ikke antas at der ved drapet på snekkermeisteren var begått noen straffbar handling, hvorfor erstatningskravene må anses for foreldede. Motstandsbevegelsen og de to ministerier ble derfor frifunnet, og enkefruen skal sammen med sin datter betale 300 kr. i saksomkostninger. Erstatningskravet på de 6000 kr. vil senere bli behandlet isolert ved Landsretten.

Norge og Danmark er NATOs sårbare venstre flanke - !

De norsk-danske styrker er ikke engang tilstrekkelige for mobilisering skriver New York Times

NATOs venstre flanke er et sårbart område, skriver Thomas F. Brady i en spesialartikkel i «The New York Times» etter et besøk i Nordregionens hovedkvarter i Kolsås ved Oslo. Militæksperter er, fastslår han, klar over at flanken fra Slesvig-Holsten til Nordkapp i Norge «ikke med det nåværende forsvar er i stand til å motstå større angrep».

Brady understreker at Nordregionens sjef, general sir Robert Mansergh, i tilfelle av et angrep må ha forsterkninger — og ha dem hurtig — for å holde sine fronter, men alliansen har ikke sådanne forsterkninger bestemt til Nordregionen.

Thomas Brady nevner Danmarks og Norges viktige strategiske beliggenhet og forteller at de dansk-norske landstyrker består av iallfall to divisjoner, flyvåpenet har tilsammen 300 fly, og der er «små nasjonale flåtestyrker, i hvilke de største skip er fregatter — —»

Disse styrker er, fortsetter han,

selvfølgelig utilstrekkelige også som dekningsstyrker, som kan gi reserver tid til å mobilisere og medta oppfrisknings-utdanning. —

Det annet svake punkt i Nordregionen er den norsk-sovjetiske grense, hvor Norge har en liten styrke på kun 250 mann. — På den annen side har russerne — mener man — hele apparatet klart til å sette 5 divisjoner inn over den norske og finske grense. —

Da Finland ikke vil være i stand til å gjøre motstand mot et sovjetisk trykk, vil Sovjets vekt straks bli satt inn mot en norsk dekningsstyrke på omkring 5000 mann, som nu er garnisonert 2000 miles vest for den sovjetiske grense.

Man skal aldri diskutere fargene med den blinde, — om ikke av noen annen grunn, så fordi han tror å kjenne dem bedre enn den seende.

Herbel.

Et mystisk dødsfall

Ganske nylig ble det opplyst at den kjente engelske militærskribent, Captain Russel Grenfell (marinekaptein) plutselig var avgått ved døden. Fra folk som stod ham nær yntes der om at det er noe «muggent» ved dette dødsfall. I hans siste bok «Unconditional Hatred» (fritt: «Hat for enhver pris») synes han å ha trådt kretser på tærne som nok kan tenkes å være interessert i hans forsvinnen.

Ovennevnte bok kom ut i Amerika, da det vel ville ha vært vanskelig (for ikke å si umulig) å få boken ut i England. I Amerika vakte boken stor oppsikt, den kom ut i flere opplag. Det sier seg selv at tyskerne var sterkt interessert i å få boken oversatt til sitt språk, da den i høy grad betyr en rehabilitering for dem og Tyskland. Det var like etter tilbakekomsten fra en forretningsreise til Tyskland, at kaptein Grenfell plutselig ble rammet av slag og avgikk ved døden.

De nærmere omstendigheter vedrørende dette tragiske dødsfall skal bli omtalt i forbindelse med en anmeldelse av kaptein Grenfells oppsiktsvekkende bok. Anmeldelsen skal komme i et av de første nummer av «Folk og Land».

Han rakte djevelen hånden

Joseph E. Davies var USAs ambassadør i Russland fra 1936 til 1938. Han skrev en bok om sitt opphold der borte. «Mission to Moscow» var titelen. Den ble fantastisk oppreklamert, senere filmet og filmen fremvist landet rundt. Som propaganda for Sovjet og Stalin betraktet var boken (og filmen) sant «mesterverk», men fra et nøkternt virkelighetssynspunkt sett var boken det rene makkverk. En amerikansk kritiker uttaler om boken at den er «det mest uærlige stykke propaganda som noengang er blitt gitt det amerikanske folk».

For ikke lenge siden ble bokens forfatter, hr. Joseph E. Davies, anmodet om å uttale seg overfor en kongress-komite. Han fortalte om sin befattning med president Roosevelt og dennes holdning overfor Russland. Til Davies skulle Roosevelt ha sagt:

— Jeg er heller ingen kommunist, men i den kritiske situasjon jeg befinner meg i ville jeg rekke hånden ut til selve djevelen for å komme over broen.

Den nevnte amerikanske kritiker sier herom: «Jeg har ingen respekt for Joseph Davies, men jeg tror han snakker sant angående Roosevelts uttalelse. Den hjelper oss til å forstå det fryktelige rot og den forvirring vi befinner oss i i dag. Jo, han fikk oss over broen, det er riktignok, men det betyr et helt slektled med helvete og lidelser på grunn av hans fraternisering med barbarene i Kreml.»

VI forteller HISTORIEN:

8. april 1940

Hemmelig møte

Oslo, 8. april 1940.

En dag rik på begivenheter. En dag fylt med spenning og ladet med elektrisitet. En dag slik som folk av typen Stowe og Stevens setter pris på.

De har allerede avsendt forskjellige telegrammer til Amerika. De hører allerede til det norske utenriksdepartements gamle kjenninger. — I dag er helvete løs, sa mannen i departementet som de pleide å få sine opplysninger fra.

Stowe og Stevens er nu på vei fra Grand Hotell til Stortinget på den andre siden av gaten, — en spasertur på femti skritt.

— Hva mener De om Narvik nå? spør Stowe og gir sin kollega et overmodig slag på skulderen. Han er i strålende humør for øyeblikket.

— Narvik er bra, Oslo er bedre, svarer Stevens, og det er hans ærlige mening.

Foran Stortinget står der en masse mennesker. Det gjør det forresten nesten over alt denne dagen. Folk snakker med hverandre og hvisker, — ansiktsuttrykkene er alvorlige. For disse mennesker er ikke amerikanske journalister. De synes ikke det er interessant at verden er ladet med elektrisitet. De ville foretrekke at situasjonen var en annen.

De to amerikanere går oppover trappen til forsamlingsalen. De blir stående en liten stund foran de store minnetavler med navnene på de femten hundre norske sjømenn som ble drept i verdenskrigen 1914—1918.

— Den gangen greide de tross alt å holde seg utenfor krigen, sier Stowe.

Der står en vaktmann utenfor døren til forsamlingsalen. Han stanse alle som kommer og hvisker:

— Det er hemmelig møte, ingen har adgang.

Møtet er allerede begynt. Det begynner klokken 17.

Stowe og Stevens blander seg med de andre journalistene som står ute i gangen og venter på noe. — på nyheter, på at møtet skal være

slutt, på sensasjoner eller hva det nu kan være.

Bak den lukkede døren kan man nu og da høre en stemme, en monoton stemme. — Det blir sagt at det er Koht.

— Se på de to herrene der, sier Stowe, idet han peker på to eldre herrer som står litt avsides, begge to med alvorlige ansikter. Den ene luter litt og ser ikke helt frisk ut.

— De ser ikke ut som journalister.

— Pensjonerte skipskapteiner, sier Stevens.

De forhører seg hos en norsk kollega, og han forteller dem at det er den kommanderende general Laake og den kommanderende admiral Diesen som står der.

— Hvorfor deltar de ikke i møtet?

— De er ikke medlemmer av Stortinget, svarer nordmannen.

— Opptrer de bestandig i sivilt antrekk?

— For det meste i uniform.

— Jeg vil intervju dem, sier Stowe beslutsomt og skrider til verket med en yankee-reporters hele pågåenhet. Han kommer imidlertid for sent.

I dette øyeblikk kommer det nemlig en som er trådt hen til de to høytstående offiserene. Han sier

— Mine herrer, Stortinget har nettopp fattet beslutning om at De kan delta i møtet. Værsgod.

— Pussig, utbryter Stowe litt irritert, men han trøster seg straks. — Synes ikke De også at dette er nokså rart? Tenk Dem inn i situasjonen. Der står de to øverstkommanderende som skolegutter foran den lukte døren, og så kommer der en mann som sier værsgod.

— Slikt ville høyst sannsynlig ikke forekomme i Tyskland, bemerkter Stevens tørt. — Nei, men så er nasjonal-socialistene ikke demokrater heller, tilføyer Stowe.

Det blir litt kjedelig i lengden å stå slik og vente. De to journalistene går derfor over til Grand igjen for å drikke kaffe på «Palmen». Der kan

man iallfall glede seg ved å betrakte pene blondiner.

Borte i Stortinget fortsetter det hemmelige møtet. — Koht har avsluttet talen sin, — den merkkeligste talen han noen gang har holdt. Teksten til den ble skrevet i London og Paris. Det er nemlig innholdet av notene utenriksministeren gjør Stortinget kjent med. Fra Koht selv stammer bare noen ord i begynnelsen og slutten.

Det tok 40 minutter å lese opp notene. Koht føyer til:

— Såvel den ene som den andre krenkelsen er blitt satt i verk utelukkende av den grunn at vedkommende har hatt magt til det. Vestmaktene fører krigen inn på norsk område, fordi de tror at de på den måten lettere kan vinne krigen. Regjeringen har i dag offentliggjort en meddelelse om denne saken. Hr. president, jeg behøver ikke å tilføye et eneste ord til denne erklæringen.

Hambro takket taleren og finer fram noen vakkert formede ord, hvori han — uten å nevne England — uttrykker håpet om at «gammelt og prøvet vennskap ikke må bli bragt i altfor stor fare» på grunn av de oppståtte vanskeligheter.

Og så begynner debatten.

Der ligger en rent uhyggelig, en nesten sykkelig spenning over forsamlingen. Talerens ord blir påhørt i åndeløs stillhet. Atmosfæren minner om den som hersker i en stor operasjonssal.

I dag er det ingen av stortingsmennene som sitter og leser underholdningsromaner, — slike de har liggende i skuffen sin.

Ellers hender det rett som det er, som for eksempel når en representant har et time langt foredrag om et elektrisitetsverk som skal anlegges et eller annet sted i Finnmarken. I slike tilfeller er det greit å ha en underholdningsbok å trøste seg med. Tiden kan også brukes til å skrive brev eller kort til familien hjemme, tegne figurer på et papirark eller kose seg med fløtekarameller.

Dette er ingen overdrivelse. I skuffene fant man siden et helt bibliotek med kjærlighetsromaner, konfekt- og sjokoladesker og en god del andre ting. Blant annet en hel del uåpnede brev, — brev som hadde ligget der i årevis.

I skrivebordet til stortings-

mann Oksvik fra Romsdalen fant man uåpnede og derfor ubesvarte brev helt tilbake fra 1937. Brev fra velgerne, fra foreninger og forbund, fra store bedrifter og fra forskjellige kommuner. Deriblant et brev fra gårdbruker Gjelsten fra Fiksdal, datert 30. mai 1939. Videre et brev fra Bjarne Gjertsen, Grønnegate 12, Oslo, fra 2. juni 1939. En skrivelse fra arbeidere i Molde fra 9. februar 1937. En henvendelse fra Alesund drosjeeieres forening fra 8. mars 1937. Et brev fra en ung mann ved navn Skarboe fra 26. februar 1937, hvori der står: «De er jo en prominent personlighet i partiet, slik at justisministeren til en viss grad vil høre mere på Dem enn på statsadvokaten som er høyremann».

Dette var et lite utvalg. — Alle disse brevene var blitt liggende ubesvart. De har ligget der i årevis i skuffene.

Men i dag blir der ikke lest kjærlighetsromaner. I dag har hver eneste stortingsrepresentant på følelsen at det er historiske begivenheter av den største betydning som forestår.

Debatten er nu i full gang. Man diskuterer de forholdsregler som landet skal ta eller ikke ta. Der tales om de farer som den ene eller den andre forholdsregel kan føre med seg.

Fremfor alt spørres der:

— Hva vil tyskerne foreta seg?

Vil tyskerne komme?

Og hva vil Norge gjøre?, hvis de kommer?

Skal man legge ut miner? Har man rett til det? Vil ikke dette hisse tyskerne enda mere opp?

Og hva har admiral Diesen

å si til dette? Mener han at hans flåte er sterk nok til å sendes mot tyskerne?

— Jeg ber om ordet, lyder en skarp stemme, som avbryter debatten. Det er oberst Ljungberg, forsvarsministeren. Det er bare noen få representanter som la merke til at han for noen minutter siden forlot salen.

Nu har han igjen inntatt sin plass på regjeringsbenken. Han holder et stykke papir i hånden og sier:

— Jeg ber om ordet.

President Hambro avbryter den taleren som nettopp har ordet.

— Mine herrer, sier Ljungberg, Jeg har her en meget viktig meddelelse, for ikke å si sensasjonell meddelelse å komme med. Fra marinen i Kristiansand har jeg fått telegrafisk melding om at en tysk damper er blitt torpedert like utenfor kysten der. Det dreier seg om skipet «Rio de Janeiro», som høyst sannsynlig er blitt torpedert av en engelsk undervannsbåt.

Stortingsmennene er knapt nok kommet til hektene igjen etter denne noe ufullstendige, men megetsigende, melding, før der kommer et telegram nummer to.

Igen blir debatten avbrutt. Og Ljungberg får atter ordet:

— Mine herrer, jeg har fått detaljerte opplysninger. — «Rio de Janeiro» hadde soldater og kanoner ombord, tyske kanoner...

Det spørsmålet som gjentagne ganger var gjort til gjenstand for debatt, — spørsmålet om tyskerne ville komme, — det spørsmålet var altså nu blitt besvart. — Tyskerne vil komme.

Reiseskrivemaskiner

Optima Plana kr. 485.—
Optima Elite » 515.—
Rheinmetall » 585.—

Avbetaling om ønskes.

SVERRE JACOBSEN
Liseng.

Vi minner om
kontingenten for

1955

Spar oss for å
sende purringer

Bruk postgiro

Nasjonal Samling og barnetrygden

Det var i året 1933. På et beskjedent kontor i Oslo sentrum satt Quisling omgitt av sine nærmeste menn. De var i ferd med å utarbeide Nasjonal Samlings program, slik han hadde tenkt seg det utformet. Det var alt ennå så i sin vorden at der ikke var mange kvinner som var gått i aktiv tjeneste i partiet.

Men i et rom ved siden av satt jeg, en ganske alminnelig husmor og mor, og ventet. Etter en stund kom de da ut, og det første utkast fikk jeg lov å lese igjennom. Jeg slukte det og gledet meg usigelig over innholdet. Her stod alle tidens nye tanker på papiert. I fantasien kunne man forespeile seg en Norges nyreisning. Vernet mot bolsjevismen og utslettelse av vår egenart var skapt.

Da slo det meg mens jeg leste at der ikke var kommet med noen paragraf om kvinnen. «Sett opp et forslag,» sa mennene. «Lag et utkast til en kvinneparagraf.» Det var en stor glede. Og alt det jeg i et par år allerede hadde tenkt på, talt om, skrevet om i hovedstadens aviser, og prøvet å få fram i Kringkastingen gjennom foredrag i denne oppløsningens tid, men som ingen ordentlig anerkjennelse eller gjenklang hadde fått, strømmet igjennom meg. — Jeg hadde stått så alene. Og så ble utkastet laget der og da.

«Respekten for kvinnens virke i hjemmet og for morskallet høynes. Barnetrygd og trygd for gamle og uføre.»

Mennene tok imot det, og paragrafen ble sendt opp til den kvinne på Hamar som alt den gang var en del av rygg-raden i NS. Klippen man alltid kunne bygge på og støtte seg til, ikke minst når det gjaldt kvinnesaker og ting. Det var fru Ragna Prag Magelssen! Hun godkjente forslaget, men utvidet det til større fullkommenhet. Den kom da til å lyde slik:

«Respekten for kvinners virke i hjemmet og morskallet yrkesmessig likestilling mellom mann og kvinne. Barnetrygd og trygd for gamle og uføre.» Ja, husker jeg ikke

rett? Nu var paragrafen helt fyldestgjørende, og Ragna Prag Magelssen satte alle sine krefter inn på dette felt. Kanskje hører vi fra henne selv en dag?

Nasjonal Samling ble imidlertid det første politiske parti i landet, som hadde satt barnetrygden opp på sitt offisielle program. Årene gikk. Det ble talt og skrevet meget om barnetrygd, men den ble aldri gjennomført av noen regjering.

Så kom 1940. NS ble landets eneste og førende parti. Og med heltemot satte det tapre NS menn og kvinner alt inn på midt i hat og krig, løgn og redsler å få satt ut i livet så mange som mulig av de sosiale og samfunns-høynes. Politisk rettslig og gagnlige endringer fra det den gang for mange år tilbake oppsatte program. Ære være dem som tok en så svær oppgave på seg!

Men der ventet oss også et år anno 1945. «Fredsåret», det berømmelige. Nettopp den siste påsken dette året, i slutten av april dagene, var jeg på besøk i en prestegård oppe i Gudbrandsdalen. Et varmt vennskap var blitt knyttet mellom meg og stedets prektige prestefrue. Som bygdens NSH-leder hadde hun tatt seg mere enn samvittighetsfullt av de sosiale problemer på stedet. Og en strøm av bondekoner hadde etter hvert som hun ble kjent besøkt hennes NSH-stasjon, hvor hun delte ut tøy, medisiner, mat til alle og maltekstrakt og tran til de minste. Hun var meget populær og høyt elsket av alle. En dag skulle vi sammen på et besøk. Det var til en temmelig elendig utseende arbeiderbarakke. Her bodde mange familier tett sammen, og fattigdommen lyste en tydelig i møte fra alle kanter. Hun og hennes mann arbeidet intenst med å få endret på denne situasjon, men slikt tar tid. Selv hadde de vært nede og hentet en liten gutt som holdt på å forkomme av engelsk syke, og tatt ham til seg som sitt eget barn for alltid. Barnets mor, en ung pike på 16 år, var en av dem

vi skulle besøke. Ja så gikk vi fra familie til familie. — Alle fikk et råd, en hjelp eller trøst av henne.

Barnetrygden skulle nemlig innføres fra første mai. De smilte når de talte med henne om det. På deres knappe budsjett og med de barnerike familier betød dette meget. En varm følelse av glede og takknemlighet til Gud gjennomstrømmet meg!

Nasjonal Samling var ikke bare det første politiske parti som i fredstid hadde satt barnetrygden opp på sitt program. Men hadde satt det ut i livet midt under en okkupasjon! Første mai 1945 skulle den utbetales første gang.

Men så kom freden. Og de fattige fikk nyte godt av det en måned. For intet som nazistene hadde satt igjennom — ikke engang på det sosiale område — måtte få bestå. — Det gikk to hele år, så kom den igjen. Og bra er jo det.

Det kan kanskje synes rart å komme med alt dette nu, når saken allikevel til syvende og sist er kommet folket til gode!

Men det er egentlig fru Bjørners glimrende og opplysende artikkel om bondekvinnelagene som har gitt støtet til denne artikkel om barnetrygden. Det er så godt å se at våre fremste kvinner som har lidd så meget, atter kommer frem i lyset. Mon ikke nu, når hele verden synes å ramle omkring oss, tiden er inne til å stå opp fra de døde og så offentlig? Og tre ut av vår kunstig lagede skyggeverden? Så vil vi igjen vise til det fundament av kjærlighet og guds frykt de stod på, alle de som var med å heve Nasjonal Samlings banner i vårt folk. Enten det skjedde i freds- eller krigstid.

K. N.

HAR DE BYGGEPLANER?

Bestillinger på dører, vinduer, kjøkk. inv. m. m. mottas.

S. Bækkelund Snakkeri
Tlf. 291 Løten.

ØNSKER KJØPE

pent, helst heftet, eksemplar av L. Daae Zwilgmeyers bok «Der Fjeldvinden suser».

Tilbud med pris under adr.: Johan Faraas, Box 7, Lena.

Okkupasjonstida i historie- lærebøkene

Artikkelserien «Okkupasjonstida i historielærebøkene» av J. Fredrik Voss som ble offentliggjort siste høst i Folk og Land, er nå trykt i brosjyreform, forlagt av Forbundet for Sosial Oppreisning, og koster kr. 1,00 portofritt tilsendt.

Vær med å spre denne brosjyren. Send inn penger og en liste over lærere og lærerinner De vil skal lese den, og vi sender brosjyren direkte.

La flest mulig få den. Vær aktivt med i arbeidet for å spre opplysning. La Deres barns lærere få sjangsen til å få vite hva som er galt i lærebøkene.

Send inn et antall adresser og de fornødne antall kroner. Vi overtar arbeidet med forsendelsene.

FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING

Postboks 3214, Oslo — Postgiro 15 028

Hjelpeorganisasjonen for frontkjempere

Sekretariatet

Boks 1407, Oslo, Postgiro 180 70

Fremtid for den rette mann.

Selger

Mindre firma med general-agentur for Norge og med import av system-apparater (friliste-varer) søker selger. Det kan om noen år, dersom interesse og dyktighet er til stede, bli mulighet for kompaniskap eller overtagelse. Selgeren vil bli gitt full opplæring. Firmaet drives av eldre forretningsmann med tilstrekkelig egenkapital. Mulige reflektanter bedes uten forbindtligheit å gi nærmere opplysninger, helst med kort levnetsbeskrivelse. Bill. mrk. «12011 — Fortrolig».

Gårdbrukere - Skogeiere

Er det noe De trenger av redskaper ell. maskiner, så send oss en forespørsel. Vi representerer anerkjente fabrikker og verksteder.

Lite eller stort oppdrag, vi står alltid til tjeneste.

Rimelige betalingsvilkår.

H. SNAPRUD & CO.

KONGSBERG

Biller - Maskiner
Redskaper.
Tlf. 885 - 248.

Fabrikker, grossister, selgere

Mangl. salgsorg. gode forbr. varer. 500 kunder Østlandet. Gjerne en som også arb. hotell, rest. Mottar også prod. pakn. Deres varer. Allsidig varekunnskap. Bill. mrk.

Hvem dro . . .

Forts. fra side 1

der en lunsj tre dager før hadde uttalt, at England denne gang ikke ville tillate noe land å være nøytralt, og han hadde dertil klart truet spesielt Norge.

Den 17. februar gikk den engelske jager «Cossack» inn på norsk område og overfalt det tyske skip «Altmark». De norske vaktskip som var til stede skjøt ikke, så det ble demonstrert for all verden at norsk nøytralitet ikke skulle eller kunne forsvares mot engelske overgrep. Dette bekreftet regjeringen i en note til Tyskland. Nå vet også verden at da dette var klarlagt, tilkalte Hitler generaler og admiraler og gav dem spesielle oppdrag for Norge (22. febr.). Og resultatet er kjent.

I mars forlangte England rådvelde over praktisk talt hele den norske skipsflåte, mer kontroll med norsk næringsliv, og truet med hårdhendte bestemmelser hvis dette ikke ble ordnet. Fremmede fly var nesten daglig over landet, ofte i timevis. Og foruten alt dette strømmet det inn en mengde varslere og sterke åtvaringer om overhengende fare for at landet ville bli trukket inn i krigen. Men i Norge ble i løpet av mars vaktstyrkene på kystfestningene for en stor del skiftet og redusert omtrent til det halve, skjønt de var meget små før.

Slik gikk det til den betydningsfulle fredag 5. april. Da fikk utenriksministeren overlevert likelydende noter av den britiske og franske regjering. De var holdt i alminnelige vendinger, som Churchill sier. Og så heter det:

«Men hvilken politikk den norske regjering enn er nødt til å føre på grunn av trusler og press fra Tyskland, kan ikke de allierte regjeringer lenger tolerere en tingenes tilstand som gjør det mulig for Tyskland å få tilførsler av vital betydning for krigsførselen og sikre seg fordeler fra Norge som stilles de allierte i en ufordelaktig situasjon på en farlig måte.

Derfor har de alt meddelt den norske regjering at de forbeholder seg rett til å treffe de tiltak som de måtte betrakte som nødvendige for å hindre Tyskland i å oppnå tilførsler og fordeler i Norge som blir til Tysklands gagn under krigsførselen og til skade for de allierte.

«Den britiske og den franske regjering har etter dette bestemt å nekte fienden rett til fortsatt å gjøre omfattende bruk av norsk territorialfarvann, som åpenbart er av særlig betydning for ham, og under disse forhold har de to regjeringer vedtatt å hindre fri passasje gjennom norsk territorialfarvann av skip som transporterer krigskontrabande.»

Dette er da ganske klar beskjed om hva som forestod. Så ble det vel vedtatt forholdsregler til å forsvare landet og nøytraliteten? Ja, skjønt notene ble holdt hemmelige, anmodet kom. general Laache regjeringen samme dag om tillatelse til å mobilisere, men fikk nei. Neste dag gjentok det samme seg. Søndag 7. april fant han stillingen så alvorlig at han anmodet om mobilisering, men ble brysk avvist. Men lørdag var det sendt ut ordre om at det ikke måtte legges ut miner på kysten.

Mandag morgen 8. april fikk verden vite at enkelte krigsskip om natten hadde lagt ut miner og sperret kysten på tre steder, Vestfjorden utenfor Narvik, Hustadvika og Stat, og britiske krigsskip patruljerte ved feltene og kysttrafikken var helt stanset.

Hvorledes kunne alt dette skje uten at den norske kystvakt oppdaget det? Men regjeringen fikk høytidelig note fra England om det som var gjort. Da ble Stortingets utenrikskomite sammenkalt, og fikk først da melding om notene som var kommet den 5te. Og om kvelden holdt Stortinget møte, med redegjørelse av utenriksministeren. Han sa bl. a.: «Det er greit å sjå kva slags moral dette er, vestmaktene har ført krigen inn på norsk område for lettare å vinna krigen.»

Men mobilisering ble det ikke, enda det var meldt at 100 tyske krigsskip var gått ut Storebelt. Kystfyrene ble slokket på Sørlandet, men ikke lenger nord, utlagte miner ble tatt opp i Bergensleia og vaktmannskaper dimittert mandagen. De svakt bemannede festninger fikk ordre om ikke å skyte uten at det med sikkerhet viste seg å være tyske.

Sundesakens skygge

Forts. fra side 1

stolt i Majestetens følge. Med sine britiske og norske «krigs»dekorasjoner.

Hvis slike saker skulle undersøkes, måtte jo søkelyset straks rettes mot enkelte av vårt rettsvesens egne spisser. Tjenestemennene, f. eks. i politiet, har derimot i stor utstrekning ikke forbrutt seg mot straffeloven. Dette er et lyspunkt, hvis det velges tilbakevenden til sikker lov og rett i Norge, slik som Jon Skeie lærte oss den. Hva jeg personlig ikke tror det aller minste på...

En klar kopi av den baktalte Himmlers metoder forbedt bl. a. av lovskriver under den tyske okkupasjon, h.r.dommer Bahr representerer den norske såkalte beredskapslovgivning. Dette har således prof. dr. jur. Kristian Andersen m. fl. klart påvist...

Den alvorlige og tiltagende ungdomskriminalitet kan neppe helbredes ved studiereiser til USA. Men med hevdelse av likhet for loven. De unge har altfor lenge kunnet konstatere at man skyter og straffer folk for presis de samme handlinger — eller unnlatelser — som man dekorerer og forfremmer andre for... Utnevelser i den senere tid tyder på at man er inne i desperasjonens epoke forsåvidt. Forberedes det en ny og mindre sentimental okkupasjon enn den hvori Sunde & co. vant sine sporer?

Dette skrives ikke for å legge sten til byrden for Sunde som sitter innesperret på 8 års spiondom, av Eidsivating og Høyesterett. Med respekt å melde virker dommen hysterisk! Sunde bør snarest slippes løs! Også her bør etableres likhet for loven. Skal jeg stole på avisreferatene dreiet saken seg om IR 2's depoter

Men tyskerne var ikke farlige. Alle gode nordmenn visste jo den gang at de hadde bare pappkanoner, manglet ammunisjon og dessuten var nattblinde alle mann på grunn av fettmangel. Dessuten hadde de jo slett ikke lov til å komme, eller til å oppta kamp på de områder hvor de allierte hadde ført inn krigen. Tyskerne var bare lokket i fella, og nå ville de bli knust. Det var saken.

Da en av de gamle velkjente stortingsmenn kom heim i april, spurte en av urvelgerne: «Sei meg, korfor iallverden mobiliserte dokker ikkje?» — «Me kunne då vel aldri trudd at engelskmennene var så svake,» svarte den vel informerte tingmann.

Ja, hvem dro Norge inn i krigen?

J. O. O.

og noen bøsse-makerhemmeligheter... Retten kan ikke hatt oversikt over det offentliges tradisjonelle, frie omgang med forsvarshemmeligheter i Norge opp til denne dag. F. eks. utlevering av brigadens feltoppsetningsplan i 1936. Dette er til overflod påvist i dagspressen, bl. a. undertegnet i V. G. nylig. — Skyldes strengheten Sundes «statsfiendtlige» vilje? Men er ikke dette en gløse lånt fra «Nazidiktaturet»?

Saken kaster en skygge til: Det ble nokså synlig at det sto så dårlig til med påtalemyndighetens beviser at det syntes å være maktpåliggende å løse og praktisere straffeprosessloven mot sin ordlyd, når det gjelder en hus-trus klare rett til å nekte å forklare seg mot sin ekte-mann! Såvidt jeg vet står det intet i rettsboken om at fru Sudne av dommeren ble instruert om sin lovlige rett til å nekte å forklare seg. Det er til stor heder for lagdommer J. Aars Rynning og de øvrige to dissenterende domsmenn at de våget å hevde den riktige lesning av loven. En med nød og neppe — d.v.s. med 4 stemmer — overstemt dissens!

I kommende numre bringer Folk og Land en sensasjonell rapport om hvordan det tyske politi så på Sundes og andres illegale og kriminelle undergrunnsvirksomhet i det besatte Norge. Rapporten er signert av Wilhelm Esser og Siegfried Fehmer.

Det er nå på tide at den annen part kommer til orde...

Alexander Lange.

Benytt

HÅNSKOMAKEREN

i Neuberggt. 15 - Oslo

hvis du vil stå på en god fot

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger
oljet, m/ kadimerte beslag

Inneh. Alf T. Lunde

Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

R. Gjessing

Urmaker

Drammen

Tlf. 25 07

Er det noen NS-ungdom, eller frontkjemper, som er interessert i teknisk virksomhet og villig til å samarbeide med enslig herre på et lite blikkenslagerverksted.

Henvendelse: Bill mrk. «101» til dette blads eksp.

¼ hk. elektr. motorer
med kulelager kr. 150.—. E. Parow, Melhus, tlf. 250. (B)

Victoria Gjesteheim

Strandgt. 41

Telefon 497 - Egersund

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Telef. 44 43 33

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

MJØNVOLD KAFE

Brandbu, Hadeland

anbefales

FOLK OG LAND

Ansvar. redaktør og
utgiver:

FINN BRUN KNUDSEN

Utkommer i Oslo

Redaksjon:

Telefon 55 76 56

Ekspedisjon og kasse:

Postboks 3214, Oslo

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:

Kr. 20.00 pr. år, kr. 10.00

pr. halvår. Sverige, Dan-

mark: kr. 24.00 pr. år,

kr. 12.00 pr. halvår. Ut-

landet for øvrig: kr.

28.00 pr. år, kr. 14.00 pr.

halvår. I nøytralt omslag

kr. 30.00 pr. år, kr. 15.00

pr. halvår.

Løssalgpris: 50 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter

over en spalte

Bruk postgiro nr. 16450

Sambandstrykkeriet

Oslo